

ԼՈՒՐԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԷՆ

Գերմանիոյ մէջ ՀՀ առաջին պետութիւնն է որ պատուոյ հիւպատոս մը կ'ունենայ յանձին տիար Կիւնթեր Փիլարսկիի: Տիար Փիլարսկին շուրջ տասնհինգ տարիներէ ի վեր սերտ յարաբերութեան մէջ է Հայաստանի հետ, ուր եւ մովբէրէնի արդիւնահանմամբ կը զբաղի:

Մեծայարգ գործարարի նուիրատուութեամբ անցեալ տարի ՀՀ նախագահ Րոպերտ Քոչարեանի ներկայութեամբ բացումը կատարուած էր Պէտլին ՀՀ փառայեղ դեսպանատան: Այս նուիրատուութիւնը կատարուած էր աշխոյժ ջանքերովը դեսպանուհի Կարինէ Ղազինեանի: Ազնիւ տիկինը նոյնպէս իր կարելին կատարեց, որպէսզի տիար Փիլարսկին կոչուի պատուոյ հիւպատոսութեան պաշտօնին, որուն գլխաւոր աշխատանքը պիտի ըլլա ՀՀ եւ Գերմանիոյ միջեւ ճարտարարուեստական ու մշակութային կապերու աշխուժացումը:

19 Ապրիլին տիար Փիլարսկիի պաշտօնի կոչման հանդիսութիւնն էր Քարլսրուիը քաղաքին մէջ, ուր եւ հիւպատոսութեան գրասենեակը պիտի գտնուի: Տիար Փիլարսկիի գլխաւորած ընկերութեան կեդրոնը եւս կը գտնուի այս քաղաքին մէջ:

Հանդիսութեան ներկայ գտնուեցան Գերմանիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Պեքճեան, Գերմանահայոց Կեդրոնական խորհուրդի նախագահ տիար Շաւարշ Յովասափեան, ՀՀ դեսպանուհի տիկին Կարինէ Ղազինեան, Երեւանի քաղաքապետ տիար Երուանդ Զախարեան, ինչպէս նաեւ գերմանական քաղաքական ու հասարակական կեանքի տարբեր բնագաւառներու ներկայացուցիչներ:

Հանդիսութեան ընթացքին ողջոյնի խօսք առին բացի տիար Փիլարսկիէն, տիկին Կարինէ Ղազինեան եւ Պատրն-Վիրթեմպերկի նահանգապետ տիար Կիւնթեր Էօթինկեր:

Գերաշնորհ առաջնորդ Սրբազան Հայրը այս տարի եւս 21 Ապրիլին ներկայ գտնուեցաւ Թրիեր քաղաքը, ուր Քրիստոսի սրբազան զգեստը կը գտնուի եւ ամեն տարի տեղի կ'ունենայ միջեկեղեցական արարողութիւն մը:

Թրիերի եպիսկոպոս Րայնհարտ Մարքսի հրաւերով կատարուող հանդիսութիւնները վերջ գտան սիրոյ ճաշով մը, որու ընթացքին առաջնորդ Գարեգին Սրբազան արտասանեց իր սրտի խօսքը՝ շեշտը դնելով աւանդութիւններուն եւ սրբութիւններուն հաւատարմութեան ու յարգանքի սկզբունքներուն, ընդգծելով որ անոնք վառ կը պահեն մեր հաւատքը եւ մեզի կը յիշեցնեն մեր անցեալը:

21 Ապրիլին Պէտլինի հայ եկեղեցական համայնքը եւս հանդիսաւոր կերպով նշեց Հայոց Ցեղասպանութեան յուշատօնը: Երկու օրուան վրայ տարածուած հանդիսութիւնները սկսան Հսկումով: Ապա քաղաքապետարանի սրահին մէջ ելոյթ ունեցան համայնքի վարչութեան ատենապետուհի Սոնա Այբերն ու վտանգուած ժողովուրդներու կազմակերպութեան ներկայացուցիչ տոքթ. Թէսա Հոֆման: Երաժշտական բաժինը ստանձնած էին Րուսթամ Ղազարեան (տուտուք), Մարօ Ֆարմանեան (երգ), Պոնտոսի յույներէն Խրիստոս Մավիտիս ու Նիքոս Խենիտիս (երգ):

Նոյն օրը Վլլա Քուքսի ղեկավարութեամբ տեղի ունեցաւ հրապարակային ասուլիս մը, որուն մասնակցութիւն բերին Ֆէիի Ինան, տոքթ. Ժիրայր Քոչարեան, Ամիլ Կորկիս, Լամբրոս Մավիտիս, փրոֆ. Մանֆրէտ Րիխթեր ու Րէճէփ Մարաշլը: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Ասորի Ուղղափառ համայնքի երգչախումբի երգերով եւ Հայ Տան մէջ կազմակերպուած հիւրասիրութեամբ:

Յաջորդ օրը՝ 22 Ապրիլին Լաիզըն եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ, ձեռամբ տեղւոյն հովիւ Հոգշ. Տ. Խաչատուր աբղ. Կնեազեանի, ժողովուրդի հոծ բազմութեան մը ներկայութեան:

Գերմանիոյ մէջ 1915ի Հայոց Յեղասպանութեան յիշատակի կեդրոնական ձեռնարկը այս տարի եւս կազմակերպուած էր Ֆրանքֆուրթի Փաուլս եկեղեցւոյ մէջ: Ձեռնարկը կազմակերպուած էր Գերմանիոյ հայոց առաջնորդութեան ու գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդի կողմէ:

Բազմահարիր ներկաներու առջեւ ելոյթ ունեցան գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդի ատենապետ տիար Շաւարշ Յովասափեան, ՀՀ Գերմանիոյ դեսպանուհի տիկին Կարինէ Ղազինեան, Կանաչներու կուսակցութեան գերմանական խորհրդարանի խմբակի նախագահ Ֆրից Քուին, Էսէք քաղաքի մշակոյթի կաճառի նախագահ փրոֆ., տոքթ. Յորն Բիւսըն:

Հուսկ բանը արտասանեց առաջնորդ Սրբազան Հայրը, որ իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ Յեղասպանութեան հետ առնչուած Գերմանիոյ եւ Թուրքիոյ մէջ պատահած վերջին իրադարձութիւններուն, ինչպէս նաեւ ոճիրներուն, զանոնք ներկայացնելով ցեղասպանութեան որպէս շարունակութիւնը, նաեւ որպէս բարոյական ցեղասպանութիւն: Սրբազանը իր խօսքը աւարտեց ըսելով, թէ «այս եղելութիւններուն դիմաց արար աշխարհ եթէ լռէ, քարերը պիտի աղաղակեն»: Մշակութային բաժինը կատարեց Գրիգոր Պըլըտեան (բանաստեղծութիւն՝ Ապրիլ) եւ Սէրկէյ Խաչատրեան (Ֆրանց Շուպերթէն ու Կոմիտասէն) ջութակով երկու-երկու կտորներ նուագելով:

Արտասանուած խօսքերէն ետք, հայ եւ օտար եկեղեցականներ կատարեցին հոգեհանգստեան աղօթքը Եղեռնի մէկուկէս միլիոն զոհերու հոգիներու խաղաղութեան համար:

Թեմիս առաջնորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Պեքճեան ընկերակցութեամբ Հոգշ. Տ. Սերովբէ վրդ. Իսախանեանի 29 Ապրիլին Մակտէպուրկ քաղաքի Մայր տաճարին մէջ մասնակցեցաւ միջեկեղեցական հանդիսաւոր արարողութեան մը, որու ընթացքին Ուղղափառ, Կաթողիկէ եւ Աւետարանական Եկեղեցիներու բարձրաստիճան բոլոր ներկայացուցիչներու կողմէ ստորագրուեցաւ մկրտութեան խորհուրդի Փոխադարձ ճանաչման յայտարարութիւն մը: Այնուհետեւ վերոյիշեալ բոլոր եկեղեցիները, մկրտութեան խորհուրդին մէջ պահելով իրենց եկեղեցիներուն առանձնայատկութիւններն ու աւանդութիւնները, փոխադարձաբար պիտի ճանչնան զանոնք, քանի որ մկրտութեան խորհուրդը քրիստոնէական եկեղեցիներուն մէջ կը կատարուի միայն մէկ անգամ:

ԴԻԻԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ